

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Mit tegyünk!?

A magyar a balsorsban, a csaták mezején ha kellett egygyé tudott lenni, össze tudott forni s most nem tud egy egészet alkotni? Nem tud föl-hagyni a testvérviszálykodással, nem tud egy szilárd testet alkotni egy cél szolgálatában annyi megpróbáltatás után? Pedig nagy és súlyos föladatak várnak rá; nagy föladatait kell neki vállvetett működéssel megvalósítania. Mert a nemzetnek számos ellensége van, kik összetartanak, egy acél egységet alkotnak ellenünk és szétzúzni törekcszenek. Nem széthuzni kell nekünk ezekkel szemben, de összetartani, annál jobban, nehogy készületlenül találjanak és elveszünk. Meg kell mentenünk romlásnak indult társadalmunkat, egységbe kell hoznunk a pártviszályban süllyedő, gyengülő nemzetünket, mert a magyarság szét hullott, mint az oldott kéve. A magyar társadalmat szervezni kell. A magyar társadalom önértékét mindennek elébe helyező lelkét a nemzeti célok felé kell irányítani. Mert ez országban a különböző fajok, nemzetiségek oly uralmat nyertek, mely a magyar nemzet föltétlen föltényét sokban veszélyezteti. A magyarnak tehát összetartással, egymás támogatásával, faji öntudatoságával és vállvetett küzdéssel, iparkodással kell önfaja érdekeit biztosítani. Arról van szó itt, hogy Magyarországon, őseink által vérrel szerzett, ezer éven át fentartott hazánkban, a magyar továbbra is uralkodó, föltétlen parancsoló, első, boldog és megelégedett legyen; továbbá, hogy itt Magyarországon csak magyar befolyás érvényesüljön. Csak azok legyenek a magyar állam jövendő elsői, vezetői, csak azok legyenek az állam életének irányadói és vezető tényezői, kik a magyarnak mindennemű tulajdonait, gondolkodásban, nyelvben, szokásban, érzésben, erkölcsben elsajátították; tehát kik a szó valódi értelmében igazán, szívvvel lélekkel magyarok, vagy magyarokká lettek: mint régen Arpád törzséből származó királyaink alatt volt. Ezen cél érdekében kell összetartanunk.

De sajnos, nem tartunk össze. Nemzetünket pártviszályok emésztik és viszik folyton, folyton közelebb, a mindent elnyelő, tátongó sir szájá felé. S mi nem törődünk vele. Fásult nem-törődőmség ütötte föl tanyáját a ma-

gyar kebelében, melyet, ha ki nem küszöbölünk onnan, nem telik el egy ember öltő s a magyar összeomlással fenyegeti. A bukás szélére juttatja minden téren; mert máris oda jutottunk, hogy a magyarság ugyszólván szégyel magyar tulajdonainak érvényt szerezni. Ennyire idegenek kezdünk lenni saját hazánkban. Eltűnjük magyar tulajdonaink kigunyolását s engedjük, hogy idegen fajok, idegen világnézetűek és más valláserkölcsei fölfogásuak a haza sorsának intézésében oly teret nyerjenek, amely veszélyezteti a mi befolyásainkat.

Olyan ez az ország, mint egy nagy temetés után a kastély, melynek nyitott kapuján ki- s bejárhat mindenki; nem nézi senki jó, avagy gonosz szándékkal jön-e és nem ver-e ki házukból, mely jogos tulajdonunk. Magyarszokásainkról immár szinte lemondottunk. Idegen szokásoknak hódolunk, a magyarságot, az ősi magyar erkölcsöt, a magyar szokást nem követeljük, nem keressük sehol. Engedünk mindent a maga során haladni. Nem akarjuk tudni, hogy nemzetünket, eddig saját fájának egysége, különbözősége más fajoktól, szabadságszeretete, elpusztíthatatlan erkölce, önmagában rejlő ereje tartotta össze és emelte diadalmasan a Kelet és Nyugat népeinek százezrei fölé.

Meg kell a mostani jajveszékelt társadalmat ostromolnunk, a régóta szükséges, óhajtott eszményeket, szétfosztva az övékét meg kell honosítanunk; vissza kell állítani a magyar régi és Krisztus Jézus szikla szilárd tanainak alapján nyugovó erkölceit, a régi magyar becsületet. Szemünk előtt kell tartanunk minden dologban a magyarság követelményeit, föl kell emelkednünk ismét oly magasra, amily magasan voltunk, hogy ne mondhason rólunk dölyfös kritikát jogosan egy sem a sok nemzet közül, hanem az a tudat éljen minden nemzet körében, hogy itt él egy nép, amely állt, de csak állt a sir szélén, de amely a sir homályos, tátongó szájába nem lépett, hanem a sir homályos világán genialitásával átszáguldott sértetlen és most élni akar és él is úgy, mint bármelyik kulturnemzet a világon, mert élni akart és mert küzdeni tudott.

M.

**Ismerőseink körében terjesz-
szük a „BÁCSKAI NAPLÓT.“**

A kath. népszövetség.

Az igazság egyre több és több helyen követeli elismerését. A katolikus lapok naponként újabb meg újabb népszövetségek alakulásáról adnak hírt. A Bácskában alig van már község, ahol ezen a katolikus öntudatot felébresztő társadalmi szerv meg nem alakult volna. Lapunk hűségesen beszámolt tudósításaiban az alakulásról.

Szabadkán.

Ismételve hangoztatjuk, hogy Szabadkán, vasárnap délután négy órakor a katolikus legényegylet dísztermében dr. Veréb Gyula, a Bácskai Napló felelős szerkesztője ismerteti a katolikus népszövetséget.

Mindenki aki csak teheti, aki hitét nem szégyelli megvallani, jelenjék meg vasárnap délután ezen ismertetésen. „Alljon munkába mindenki, aki szívében viseli a katolikus nép érdekeit, ne képzelje magát senki oly nagy-
nak, hogy a népmozgalomban való részvétel lealacsonyítja, de oly kicsinynek se, hogy nem tehet a szövetség érdekében semmit. Tegye meg mindenki a saját körében kötelességét, s közös erővel kivívjuk számunk és ezredéves multunk szerint bennünket megillető befolyásunkat.“

Kalocsán.

Kalocsán szintén most vasárnap ismer-
tetik a katolikus népszövetséget, egyszerre három helyen is: a katolikus körben, a keresztény munkásegyletben és az ifjúsági együletben lesznek gyűlések.

Mi az a szociális érzés?

Dr. Prohászka Ottokár püspök előadásából. Tartotta 1908. február 2-án a vasuti szövetség által rendezett szabad iskolában.

A világnak az a különös állásfoglalása, hogy egy gyékényen kezd árulni mindazokkal, akik dolgoznak. Ez az érzés mondatja azt, hogy „én nem vagyok olyan szolgabíró, aki azt tartja, hogy minek a parasztnak tanulni, jobb ha buta marad.“ Eddig azt gondolták: minek a cselédnek üdülés, tiszta ágy, egészséges szoba? — Jó, hogy nem gondolták, minek a levegő, a napságár. hiszen ez urnak való?! Ezen érzés hiánya mondatta, hogy jó, ha minél zsufoltabb a lakás (kevesebb tüzelőt kell adnia az uraságnak), de nem törődtek azzal, hogy annál több a tüdővész, sok pénz kell a pénzügyminiszternek, hadd fogyjon a pálinka, de annál több kell a bolondok házára. — Ez a régi barbarizmus.

A szociális érzés azt mondja: Ez a munkás az én testvérem, akarom, hogy tudjon minél többet, — legalább is annyit, hogy tudása mécsesül szolgáljon egy tisztességes emberhez méltó élethez; ha beteg a cseléd, ne mondja senki, hogy annak jó lesz 20 krajeáros medicina, mert a 2 frtos orvosság csak az uraknak jár. Egy szóval szociális érzés, hogy ne tőrjünk, hogy akik ott lent vannak, oly annyira mélyen legyenek. Azonban ezt nem lehet törvénykönyvvel megalkotni. Ha lehetne, a magyar parlament már 2 kötetet hozott volna e tárgyban. Meg lehet azonban teremteni lelkes

közreműködéssel. Látom, hogy Angliában nincs meg az a kegyetlen osztályharc, mint ami nálunk meg van s amelyben úgy ütköznek, hogy sziveket zuzunk össze. Ott több a szociális érzés. — Ezek a mi összejöveteleink is ennek a szociális érzésnek szolgálataiban állanak s mintegy reflektorai és refraktorai annak a vezetésre hivatott fénynek, melyet a társadalom legszélesebb köreire akarunk kisugározni.

Meg vagyok győződve, hogy ez az igazság, és hogy ezt semmi sem képes utjában feltartóztatni, minél szociálisabb lesz a világ, annál jobban fogja önmagát boldogítani.

Ertem én, hogy nem szerethette a munkás ezt a társadalmat, mely egészségtelen, büzös helyiségekben dolgoztatta őt s mikor hazament, nem otthonba ment, hanem oduba, és mikor a keserűség elkergette hazulról, a kocsmába ment, hogy leigya magát és elfelejtse, hogy ember.

Valóságos boldogítás az, ha az ember ezeknek az állapotoknak javítására közreműködik, hogy azok, akik eddig csak gyűlölni tudtak, szeretni is megtanuljanak. A szociáldemokráciában, főleg Magyarországon, még sok az éles, kegyetlen vonás, az osztályharc: működünk közre, hogy érezhessék a mi szervezetünket, jusson nekik abból a szociális érzésből, mely megszeretteti velük ezt a társadalmat s akkor nem a társadalom robbanó dinamitja, hanem a társadalmi haladás biztosítója lesznek.

Meg vagyok győződve, hogy aki így boldogít másokat, az maga is boldogabb, mert készséggel aláírom azt a mondást, hogy nem lehet boldog, aki annyi szenvedőt lát akármilyen palotában lakják is, — vagy menjen akár Riviérára télen, vagy az éjszaki sarkra hűsíteni nyáron, mikor mindenfelé magával viszi a társadalmi nyomorúság infékciónját, mint a megtámadott tüdő a maga bacillusait.

Nem lehetünk boldogok, a míg mások szenvednek!

Tehát kezét kézbe. Fogjunk össze a szociális érzés terjesztésében. Így fogjuk szolgálni legjobban a társadalmi fejlődést is.

Ujvidék haladása.

— Saját tudósítónktól. —

Ujvidék fejlesztésén nagyban dolgoznak. Ervényre akarják emelni azon előnyöket, melyekkel Ujvidék természeti fekvésénél fogva rendelkezik. A város az utóbbi időkben sokat haladt. A nyilvános épületek, az ártézi fürdő, a közkórház, a színház megszépítik Ujvidék külsejét. A vízlecsapolás, a mit tavasszal kezdenek meg, a város terjedésének lehetőségét biztosítja, de új megművelhető területeket is biztosít a lakosság. A villamosvasut terve a megvalósulás előtt áll. A katonai sáncok megvételével meg lesz adva a lehetősége annak is, hogy a város a duna felé is terjedjen, épüljön. A közúti-híd kiépítése Pétervárad és Ujvidék között a Bácskát összeköti a szerénsséggel Ujvidék előnyére.

A legfőbb anyagi áldozatot követeli azonban a város csatornázása és a városi vízvezeték. Enélkül a város fejlődését el sem képzelhetik.

Ujvidéken most ezeknek a megvalósításával foglalkoznak. Mindenekelőtt az egészségügyi szempontokat mérlegelik és kimutatják, hogy a csatornázás és vízvezeték megvalósításával, az általános tapasztalat bizonyítása szerint, 25 százalékkal csökken néhány év múlva, ami Ujvidéken évente 640-nél kevesebb halálozást jelentene.

Ha az állam többet törődne polgárainak jólétével és egészségével, már régen törvényhozási uton jelölne volna ki azon városokat, amelyekben vízvezeték és csatornázást kell létesíteni. Az is igaz azonban, hogy ha mi az államot okoljuk a hanyagságáért, az állam meg a városokat okolja. Ennyi az egész küzdelem, de azért az eszme, a terv nem valósul meg. Jobban tudunk beszélni, mint cselekedni.

A Portugál királygyilkosság.

Madrid, február 5.

El Mundo jelenti Lizabonból: Bár látszólag nyugodt volt a lakosság, mégis nyugtalanság jelei is észrevehetőek. Katonáság és hadihajók intervenciójától tartanak. A republikánusok a miniszterelnököt népszerűtlenné akarják tenni, amennyiben emlékeztetnek arra, hogy Ferreira Amaral a „Vasco de Gamma“ hajón előfordult zendülés okozójának és résztvevőjének megígérte a megkegyelmeztetést és ebbeli ígéretét nem tartotta meg. Hir szerint Manuel király első aktusa amnesztiaerőlet lesz.

Berlin, február 5.

Madridból jelentik: Lisszabonban a haditörvényszék háromszáz embert letartóztatott. Többeket közülük, így sok tisztet, katonát és hírlapírót állítólag agyonlövetnek.

Viharos delegáció. A katonatisztek fizetésemelése most már bizonyosan a magyar delegáció teljes ülése elé kerül. Szombatra viharos ülés ígérkezik Aehrenthal ismeretes beszéde miatt is.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 8. A magyar királyi posta és távirda altisztek és szolgák táncvigalma a Hungária disztermében.

Február 9. A katolikus népszövetség ismertetése a katolikus legényegyesület disztermében délután négy órakor.

Február 12. A szabadkai filharmónia társaság első hangversenye a színházban, este fél 8 órakor. Utánna táncvigalom a Pest-szálloda termében.

Február 15. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete szabadkai fiókjának kedélyes estélye a Horgosi-féle vendéglőben.

Február 16. A ludasi dalárda táncmulatsága Ludason, a Weisz-féle vendéglőben.

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet disztermében.

— **A szegedi királyi táblánál** Budai Jánosnak tanácselnökké történt kinevezése következtében megüresedett táblabírói állásra a pályázat e hó 6-án jár le. Ugy értesülünk, hogy a táblabírói állásra Malyusz György szegedi törvényszéki bírót, a makói kir. járásbírói volt kitűnő vezető bíráját, fogják kinevezni.

— **Nagy fizetésképtelenség.** Raichl Ferenc építész vállalkozó, a kit városunkban számos vállalata révén előnyösen ismernek, ma fizetésképtelen lett s maga ellen csődöt kért. Mint értesülünk, a több százezerre rugó passzívum bő fedzetet talál az igen nagy aktív vagyonban s így kára senkinek se származik. A csőd közvetlen oka az, hogy a jelenlegi mostoha pénzügyi viszonyok mellett a cég nem bírta követeléseit úgy behajtani, mint a fizetési megígérték volna. Reichl az egész Délmagyarországban ismerik; kiterjedt vállalataiban mindig pontosan megfelelt kötelezettségeinek. Annál sajnálandóbb ezen szerencsétlen esete. Tömeggondnoknak Parkas Zsigmond ügyvédet, helyettesének Winkler Elemér drt nevezte ki a szabadkai törvényszék.

— **Felolvasás, hangverseny.** A szabadkai műpártolók köre, március másodikán a katolikus legényegylet disztermében felolvasással egybekötött hangversenyt rendez amit táncvigalom követ. Ismerve a műpártolók köre vezetőségének buzgalmát, az estély bizonyára egyike lesz a farsang vég legikerültebb és élvezetesebb multságainak.

Felülfizetések. A bezdáni katolikus legényegyletnek 1908. február másodikán tartott működvelői előadása alkalmával főülfizettek. Nagyságos Meszner István apátplébános 10 kor., Keller Antal 2 kor., Gombárovics István 1 kor., 40 fill. Kamácsay Sándor dr. Kovács Lajos, Bogvó Sándor, Kanizsai Mihály, Györfi István, Wtman Iure, Schoblocher György, Nagy György erdővéd 1—1 kor., Csapó Pál, Vujkovic István 80—80 fillér, Jeszenszki János 1 kor. Kalinka János, Marsanló Pál, Nyárai Rezső,

Tallósi József, Kelsch Jakab 60—60 fillér, Benedek József, Gender Adám, 50—50 fillér, Horváth István, Dobos Rezső, Zimmermann Ferenc, Humel Sándor, Nyárai Antal, Török Imre, Spitzer Ernő 40—40 fillér, Nagy György, Jagoics Gyula, Sulmics Ferenc 20—20 fillért felülfizettek. Fogadják az egyelet nevében a halás köszönetet. Itt mond köszönetet az egyelet Polgár Károly szinigazgatónak is, aki a szükséges ruhákat, szives volt a szinelőadásra teljesen díjtalanul átengedni.

— **Halálozás.** Ozv. Ivanits Jánosné szül. Kovács Oskolás Róza, folyó hó 5-én hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 70-ik évében jobblétre szenderült. Az engesztelő gyászszentmise folyó hó 6-án d. e. 9 órakor fog a szentgyörgyi templomban az urnak bemutatni. Földi maradványa folyó hó 6-án délután 4 órakor (I. kör., Tompa-utca 258. sz.) gyászházban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szentgyörgyi temetőben lévő családi sírboltba fog örök nyugalomra tétetni.

— **A jegyzői tanfolyam vizsgái.** A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam félévi vizsgái most fejeződtek be. A vizsgák eredménye szerint, 59 hallgató vizsgázott le. Ezek közül öten kitüntetéssel, 30-an egyhangulag és 15-en szótöbbséggel tették le a vizsgát. Nyolc hallgatót a vizsga részben való ismétlésére, egyet pedig az egész vizsga megismétlésére utasítottak. A levizsgázott hallgatók névsora a következő: Kitüntetéssel: Deák Vidor, Stefanovics Gyula, Gonda Balázs, Fuchs József Mansbarth Arpad. Egyhangulag: Adamkovics János Arvai György, Babák András, Babják Béla, Babos János, Bender Márton, Bodor János, Faber József, Fuchs Péter, Gaál Imre, Gosztonyi Viktor, Horváth István, Kehrer József, Kern Ervin, Klopp Miklós, Kofler István, Kohlmann Henrik, Kovács Ignác, Martinovics Sándor, Máthé László, Parsché Károly, Schwarc Géza, Szendrei Jenő, Tárnok István, Toponarszki Milivoj, Vészity-Csékity György, Vicsay Endre, Weinhardt Adám, Wingert András és Zipfl János. Szótöbbséggel: Baker Aladár, Debreceni Nándor, Dostal Nándor, Hrósz Antal, Jaksits Imre, Katscher Dávid, Kászonyi Pál, Kiss József, Mészáros Pál, Páva György, Ravacs Vince, Schramm Frigyes, Stefán Mátyás, Szivery István, Wigner, József.

— **A kivándorlás és a korcsmák.** Kétségtelen, hogy a kivándorlás előmozdításának legjobb eszközei a korcsmások, mivel az ő helyiségekben megfordul ugyszólván az egész község. Az ilyen helyeken pedig legkönnyebb a kivándorlás eszméjének propagandát csinálni. Ezt tudják is a hajóstársaságok és igyekeztek is a korcsmárosokat saját céljaiknak megnyerni. Sok esetben rájöttek erre a hazafiatlan és törvénybe ütköző cselekedetekre már és akkor a hatóságok szigorúan is büntették a korcsmárosokat. Ez a büntetés azonban pénzbeli volt s a kivándorlási ügynökösködés azt megtértette nekik s így azt nem is érezték meg. Most azonban a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg körrendeletet bocsájtot ki minden törvényhatósághoz s ebben szigorúan meghagyja, hogy a hatóságok minden kivándorlásra való csábítás alkalmával ha azt italmérsi engedéllyel bíró egyen követné el, a büntetést jelentsék be a pénzügyigazgatósághoz. Ez a körrendelet nemcsak a kivándorlásra való csábításra vonatkozik, hanem kiterjed a nemzetiségi izgatásokra is. A korcsmások, illetőleg minden italmérsi engedéllyel rendelkező egyének megbízhatatlanság miatt lesznek büntetve és pedig úgy, hogy engedélyüket fogják elveztíteni.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszter Petruskó István bajai lakos családú nevének „Bányász“-ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Milyen idő lesz?** Meteor jelzése szerint februárius csomópontjai közül legerősebb hatásuk a 4., 10., 15. és 28-ikaik. Az első csapadékos, a bolygókról következ-

teve nagymérvű hóeséssel, a 4-iki enyhültebb jellegű, a 10-iki ismét mérsékelt hideg, míg a 15-iki száraz hideg, mely egyszersmind a hónap leghidegebb jellegű csomópontja. Ezt követőleg változó, inkább enyhült idő. A 28-iki esetleg viharos vagy csapadékos jelleggel.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle utikivonat, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka- csabb eseteknél is. Az Illés-féle utikivonattól három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **Illés Antal** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetnek. 185-38

Leégett gőzmalom.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy tüzvész pusztított az éjszaka Bácsalmáson. A nagy hóban, fagyban leégett teljesen az Imgrund-féle gőzmalom. A nagy hó, a fagy sem bírta megakadályozni a malom pusztulását.

A tűz keletkezésének az oka eddig még ismeretlen. Azt állapították csak meg, hogy a tulajdonos és neje csak az utolsó pillanatban menekedhetek meg a tűzhaláltól. Lakásuk a malomhoz van építve. A füst gomolyokban tódult a lakásba, s már fojtogatni kezdte az alvó tulajdonosokat, akik erre az ágyból kiugorva, kimenekültek a fojtogató füstfelhőkből.

Eletveszélyben forgott a főmolnár is, aki a lángokban álló malom emeletén volt. Más ut nem állt már nyitva a menekülésre, csak a legveszedelmesebb, az emeletről való leugrás. A főmolnár kénytelen volt a veszedelmes ugrásra vállalkozni, leugrott az emeletről.

A malomban benégett 4 vagon liszt is. A kár 140.000 korona, mely összegből azonban biztosítás révén valószínűleg megtérül 82.000 korona.

Bácsalmásnak Imgrund János malmának pusztulása után egyetlen üzemből lévő gőzmalma sincs, mert a Grauaug-féle gőzmalom meg csőd alatt van.

Folyó hó 7-én, pénteken este

szinielőadás után

TOMBOLA

az Otthon kávéházban.

A zenét Bodrics Miska kitűnő zenekara szolgáltatja.

Versendi Gyula,

az „Otthon” kávéház tulajdonosa.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az erős asszony.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Vukelits Antalnét mult év novemberében, mikor a csantavéri vasúti állomásról haza ment, Durnics Tivadar megtámadta, le akarta teperni, hogy megrabolja. Az asszony azonban erősebb volt, s ő teperte le a férfit. Ezután visszazaladt az állomásra és a málházot magával hiva elfogta Durnicsot és átadta a rendőrségnek.

Rablás kísérletével vádolva állt ma Durnics a szabadkai esküdtbíró előtt, mely az eljárás befejeztével bűnösnek mondta ki és egy évi börtönre ítélte.

Krécsi A. Nándor könyvkereskedése elfogad

előfizetéseket

minden bel- és külföldi folyóiratokra,

... napi- és divatlapokra ...

az eredeti hirdetett áron.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerkek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

könyv-, papír- és írószerkereskedésében Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

SZINHÁZ.

A nép.

Az ur és paraszt közötti mérhetetlen űr áthidalását, a teljes egyenlőséggel kívánja az ugynevezett demokrácia, mely hangzatos jelszavakkal, látszólagos leereszkedéssel, a folytonos „oh nép” emlegetésével megnyeri az egyszerű nép bizalmát, de szükség esetén, ha befolyással rendelkezik is, vajmi keveset, vagy épenséggel semmit sem tesz a nép érdekében. Szerinte olyan a nép, mint a tenger, messziről gyönyörű kézet mutat, ha azonban érintkezik vele rosszul lesz tőle. Az áldemokrácia vezető emberei ilyenekből állanak, s ha akad közöttük, aki önzetlenül, csupán a nép boldogulását tartva szem előtt teljes erejével iparkodik rajta segíteni, szinte elháríthatatlan akadályokat gördítenek eléje. Miért? Mert ezeknek csak addig jó a nép, míg segélyével bizonyos polcra nem emelkednek, azután minden fegyvertől megfoszták őket, nehogy ellenük fordulhasson.

Körülbelül ezt az eszmét látjuk kidomborítva Verő György kedden előadott színművében, melyet a szép számu közönség érdeklél, de nem épen megelégedve nézett végig. Ezt a darab gyöngeségének tudhatjuk be. A cselekvést ugyszólván elsikkasztotta belőle a szerző, helyette párbeszédet alkalmaz, miket bölcselési dolgokkal bőven elhalmozván, sikerült unalmassá és nehézkessé tenni darabját. Olyan ez a színmű, mint egy kisebb fajta záporosó, nem árt, de nem is használ, s a milyen gyorsan keletkezik, olyan hirtelen el is mulik.

Az előadás stilszerűsége, Könyves, Tóth, Bogyó, Farkas és a többiek mintaszerű alakításai a darab gyöngeségein nem segíthettek.

Műsor:

Csütörtök: Tündérszerelem.
Péntek: Vig özevgy.
Szombat: Tündérszerelem.
Vasárnap: délután Aranyvirág, este Gyerekasszony.

Ne járjunk olyan sörccsarnokokba, házakba, hol a Bácskai Naplót nem találjuk.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmöczy Ernő.

O úgy hitte, hogy választ fog kapni rá, de biz azt hiába várta. Gaetano bizonyára meggyűlölte, s tolakodónak tartja most. Különben jó, hogy így esett.

Mert hát ő nem akart ezzel semmi rosszat. Csupán azt szerette volna tudni, hogy remélheti-e Gaetano szerelmét?

Ujra pár hét telt el, mialatt Donna Micaela Don Ferrantet ápolgatta egyre.

Egyszer csak Donna Eliza állított be hozzá, s meghívta őt magához. „Jőjj már egyszer a kertembe, kedvesem és nézd meg magnoliafámat. Fogadok, hogy nem láttál még hasonló szepet.”

Elment vele a kertbe. Donna Eliza magnoliafája valóban olyan volt, mint a pompás, tűzbenégg napkirály. — érezzük erejét, jótékony melegét, anélkül, hogy látnók. Már jó messziről szórta szerte üdítő illatát.

koronáját ezer meg ezer kis méhecske szümmögte körül, ágain meg vigan szökdecselve csicseregte-csevegte a dalos madár csapat csattogó énekét.

Mikor Donna Micaela megpillantotta a fát, egészen oda volt a bámulattól. Egészséges, károsúnvésű fa volt; levelei élénk zöldszenben borították el ágait. A természet most pazarul szórta tele illatozó, üde virág-csomókkal, mintha csak valami nagy ünnepre öltöztette volna fel, s szinte érezni lehetett a kábító örömet, mely szétterjedt a fából. Donna Micaelát is szinte elbódította a mámorító illat, s valami ellenállhatlan érzés verte nyűgbe hirtelen szívét. Magához vonta az egyik ágat, s a kiegyenesített virágsziromra tűjével egypár betűt rajzolt.

— Mit csinálsz édesem? — kérde tőle Donna Eliza.

— Oh semmit, semmit.

— A mi időnkben a fiatal leányok a magnoliafa levelére szerelmes leveleket szúrkáltak be.

— Tán manap is megteszik.

— No jól vigyázz! Mert ha elmegy, majd megnézem, amit odairtál!

— De hisz te nem tudsz olvasni!

— Majd Gaetano segít

— Inkább Lucát kérd meg. Jobb lesz, ha ő hozzá fordúlsz.

Mikor Donna Micaela hazaért, keserűen megbánta már amit tett. Csak nem mutatja meg Donna Eliza a falevelet Gaetanonak? Nem, nem, sokkal okosabb asszony sem-hogy ilyet tenne. De hátha az a műhelyablakán keresztül mindent látott volna? Bizonyára válasz nélkül hagyja. Mindegy most már, bármiképp történt is, de ő nevétségessé tette magát vele.

Soha, de sohasem követ el ily oktalanságot többé. Hisz legjobb, ha semmit sem tud róla. Csak javára válik, ha Gaetano melőzni fogja őt.

De azért úgy néha-néha mégis várta a választ. Persze amaz rá sem gondolt.

Egy hét multán azzal lepte meg Don Ferrante, hogy ezentúl minden délután kocsisznak kissé.

A kocsiszinben ott állt a régi diszhintó, mely bizony száz esztendőnél is öregebb volt már. Magas, ormótlan alkotmány volt, hátul keskeny, kis kosárulés himbálódzott a két kerék között, mely oly nagy volt, mint a szélmalom vitorlakereke. Fehérre meszelt oldalán jól festett az arany színű díszítés, párnáit skarlát vörös bársony borította be s ajtóin az Alagonák ősi címere fénylett elő.

Valamikor régen bizony szörnyen nagy tisztesség volt ezzel a hintóval hajtatni végig Diamante utcáin. Mikor még a régi Alagonák ültek bensejében, hát az egész utca népe kiszaladt a kapu elé vagy az erkélyekre sietett fel, hogy jobban lássa őket. Csak hogy persze akkor még két szilaj arabmén ficánkolt a kocsi előtt, a bakon pedig diszbe öltözött kocsis fogta a drága himzésű selyem gyeplőszára.

Don Ferrante most az ő kiszolgáltán gebéjét akarta a kocsi elé fogatni, s a régi boltiszolgát ültetni a bakra.

Mikor Donna Micaela azt vetette közbe, hogy ez semmiképp sem illik, Don Ferrante pityergő sirásra fakadt. Ugyan mit fognak gondolni felőle, ha délutánokint nem látják kocsijával a korzón? Hisz ez oly élvezet, melyről előkelő ember nem egy könynyen mond le. Nem is mondanák őt többé főúri nemesnek, ha nem látnák a régi Alagonák hintójában hajtatni végig az utcán.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Cs. J. A beküldött verset nem közölhetjük. Hangulat föltétlenül van benne, de a hangulat maga még nem vers. Jobbat ha kapunk, szívesen közöljük.

M. I. Tiszakálmánfalva. A számot elküldöttük, bélyegköltéssel együtt jár érte 30 fillér.

T. E. Arad. Két hét múlva kerül döntés alá, amikor szívesen szolgálunk részletes tudósítással.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen túl is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő *Balog György-féle ház*. Vesselőnyi-ut.

Hadnagy István,

195-34

papi és polgári szabó.

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

dijtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az **Általános Forgalmi és**

Hiteltudósító intézet

törvényszéki legjegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: **Malusev Sándor.**) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-137

Üzlethelyiségek

kiadók

Kovács Antal házában

Vass Ádámmal szemben.

273-11-3

Tary főmérnök pincéjében

Czorda Bódog-utca 18/a

50 hektoliter

új jó bor

eladó.

272-3-2

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Írta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel

1 korona.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 88.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fushek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kiviteli és vámgőzmalma. Szabadka, III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

ad 480/1908. sz.

Bácsalmás községtől.

Vásári hirdetmény.

Bácsalmás község országos vásárja a m. kir. kereskedelmi miniszternek 1892-ik évi rendelete értelmében

február 10-én (hétfőn)

lesz megtartva, mely e szabályszerű járlattal sertések kivételével más jószág felhajtható.

Bácsalmás, 1908 február 1-én.

Előljáróság.

Kereskedők

részre szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapirat nélkül 100 darabonként 30 filléért kaphatók a...

Szabadkai Nyomda-

és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szervezetnél

IV., Rákóczi-utca 20.